

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/96/2019
Identifikačné číslo spisu: 2018200065
Dátum vydania rozhodnutia: 05.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2018200065.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: MUDr. Z. H., bytom R. X. XXX/X, Š.Z., právne zastúpeného: Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Dobšinského 12, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 24121-3/2017-BA z 12. januára 2018, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 15. apríla 2019, č.k. 44Sa/6/2018-69, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie p r e r u š u j e do rozhodnutia Veľkého senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 1Vs/3/2019 ohľadom právnej veci vedenej pod sp. zn. 9Sžsk/94/2018.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 15. apríla 2019, č.k. 44Sa/6/2018-69 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. c) a g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej č. 24121-3/2017-BA z 12. januára 2018 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím žalovaná ako príslušný odvolací orgán podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava, č. 594-53/2017-TT zo dňa 7. júna 2017, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe, nezaniklo povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie dňa 31. mája 2005, ale zaniklo dňa 30. júna 2007

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení § 5, § 21 ods. 1 a 4 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o dôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd poukázal na to, že v danej veci bolo medzi účastníkmi konania sporné, či žalobcovi dňom 31. mája 2005 zanikla povinná účasť na sociálnom poistení, t.j. na povinnom nemocenskom poistení a povinnom dôchodkovom poistení. Žalobcovi bolo rozhodnutím Trnavského samosprávneho kraja č.j.

95/04775-611/LEK zo dňa 8. novembra 1995 udelené povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia v odbore ortopédia, ktoré mu bolo zrušené rozhodnutím Trnavského samosprávneho kraja dňom 31. mája 2005, pričom v čase kedy mu bolo zrušené toto povolenie bol držiteľom aj ďalšieho oprávnenia na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu, a to licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe v povolani lekárov č. L1A/TT/0012/05. Krajský súd mal na základe výpisu z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2004 preukázané, že žalobca za rok 2004 dosiahol príjem z podnikania vykonávaných podľa osobitných predpisov vo výške 1,487.696 SKK. Podľa názoru krajského súdu, pokiaľ aj žalobca mal vydanú licenciu L1A na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ktorá mu podľa § 5 písm. c) zák. č. 461/2003 Z.z. účinného do 31.12.2007 bez ďalšieho zakladala status SZČO, účasť na sociálnom poistení mu toto oprávnenie zakladať nemohlo, a to z dôvodu, že týmto oprávnením (licenciou L1A) nevykonával zárobkovú činnosť, t.j. nemal z neho príjem, ktorý by sa na účely povinného nemocenského a dôchodkového poistenia posudzoval podľa § 21 ods. 1. Preto po zániku povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia, z ktorého ako SZČO výlučne dosahoval príjem, jeho účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení nemohla na základe iba formálnej existencie tejto licencie pokračovať. V konaní bolo nesporné, že žalobca dosahoval príjem výlučne na základe povolenia Trnavského samosprávneho kraja a licenciu L1A, na základe ktorej bol tiež oprávnený dosahovať príjem, nevyužíval. Je pravdou, že zák. č. 461/2003 Z.z. nerozlišuje na účely účasti na sociálnom poistení príjem, ktorý fyzická osoba môže dosiahnuť z viacerých oprávnení, avšak vychádzajúc zo systematického výkladu zákona, samotný status SZČO, teda len splnenie podmienky udelenia oprávnenia, automaticky účasť na sociálnom poistení nezakladá. Preto krajský súd ustanovenie § 21 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. vykladal tak, že pokiaľ fyzická osoba disponuje súčasne dvoma oprávneniami, ktoré podľa § 5 písm. c) zák.č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2007 zakladali status SZČO, účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení podľa § 21 ods. 1 sa posudzuje osobitne vo vzťahu ku každému oprávneniu, ak oprávnenie, na základe ktorého sa výlučne dosahoval príjem podľa § 138 ods. 10 zaniklo.

4. Proti rozsudku krajského súdu podala kasačnú sťažnosť žalovaná z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa jej názoru krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

5. Právne posúdenie relevantné pre rozhodnutie danej veci riešil Veľký senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Veľký senát“) v uznesení z 30. apríla 2019, sp.zn. 1Vs/1/2019. V uvedenom uznesení Veľký senát odpovedal na nastolené otázky nasledovne cit.: „(...)

Odpoveď na 1. otázku - Podľa § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti zdravotníckych pracovníkoch stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov samostatná zdravotnícka prax je poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, ktoré prevádzkuje iný poskytovateľ na základe povolenia alebo na inom mieste ako zdravotníckom zariadení, a preto licencia L1A nemá charakter oprávnenia na výkon činnosti predpokladaného v § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, keď sama o sebe nezakladá jej držiteľovi aj možnosť vykonávať licencovanú činnosť, ktorú môže vykonávať až na základe dohody /zmluvy/ s iným poskytovateľom.

Pojem samostatná zdravotnícka prax v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z.z. vykonávaná na základe licencie L1A nie je možné bez ďalšieho stotožniť s pojmom samostatná zárobková činnosť v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. a pojem licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe s pojmom oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu pre účely sociálneho poistenia. Odpoveď na 2. otázku - Povinnosťou Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o vzniku alebo zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia poistenca - lekára, v zmysle § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý v spojení s § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov je posudzovať príjmy poistenca - lekára osobitne vo vzťahu k licencií L1A a skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú aj príjmami lekára považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) v zmysle § 5 písm. c/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Odpoveď na 3. otázku - Konanie podľa § 178 ods. 1 písm. a) bod prvý zákona č. 461/2003 Z.z. o

sociálnom poistení v znení neskorších predpisov začaté z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne v zmysle § 184 ods. 8 v spojení s § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a ktoré mu priznávajú aj medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republika viazaná v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky.“

6. Senát „9S“ Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa so závermi vyjadrenými v rozhodnutí Veľkého senátu (1Vs/1/2019) nestotožnil a v právnej veci vedenej pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 (týkajúcej sa rovnakej problematiky), sa chce od záverov prijatých Veľkým senátom odchýliť, v dôsledku čoho 24. septembra 2019 uznesením z 23. septembra 2019, sp.zn. 9Sžsk/94/2018, postúpil túto právnu vec na prejednanie a rozhodnutie Veľkému senátu správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa § 466 ods. 3 SSP.

7. Podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP, ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenie, môže konanie uznesením prerušiť, ak prebieha súdne konanie alebo administratívne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam na rozhodnutie správneho súdu, alebo ak správny súd dal na takéto konanie podnet.

8. Nakoľko právna vec vedená pod sp.zn. 9Sžsk/94/2018 bola postúpená Veľkému senátu správneho kolégia tunajšieho súdu, pričom sa jedná o obdobnú právnu vec s právnou problematikou totožnou ako je vec žalobcu (vedená pod sp.zn. 7Sžsk/96/2019) predložená tunajšiemu súdu na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti žalovanej, najvyšší súd postupom podľa § 100 ods. 2 písm. a) SSP konanie v predmetnej veci prerušil z dôvodu, že na tunajšom súde prebieha konanie, v ktorom sa riešia otázky, ktoré môžu mať význam pre rozhodnutie kasačného súdu v právnej veci žalobcu.

9. Ak je konanie prerušené, nevykonávajú sa procesné úkony a neplynú lehoty podľa tohto zákona. Len čo odpadne prekážka, pre ktorú sa konanie prerušilo, alebo uplynul čas, na ktorý sa konanie prerušilo, predseda senátu aj bez návrhu uznesením rozhodne o pokračovaní v konaní. Ak sa v konaní pokračuje, začínajú lehoty plynúť znova (§ 100 ods. 3 SSP).

10. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.